

Υπόθεση C-60/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

5 Φεβρουαρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών, Λεττονία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

30 Ιανουαρίου 2020

Εκκαλούσα:

VAS «Latvijas Dzelzceļš»

Εφεσίβλητη:

Valsts dzelzceļa administrācija (Εθνική Αρχή Σιδηροδρόμων)

Το ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών, Λεττονία)

[παραλειπόμενα]

ΑΠΟΦΑΣΗ

[παραλειπόμενα] 30 Ιανουαρίου 2020

[παραλειπόμενα] [σύνθεση του δικαστηρίου]

[παραλειπόμενα]

αφού εκδίκασε σε δημόσια συνεδρίαση την έφεση που άσκησε η VAS «Latvijas Dzelzceļš» κατά της αποφάσεως που εξέδωσε, στις 25 Ιανουαρίου 2019, το Administratīvā rajona tiesa (πρωτοβάθμιο δικαστήριο διοικητικών διαφορών, Λεττονία) επί της προσφυγής που άσκησε η VAS «Latvijas Dzelzceļš», στο πλαίσιο διοικητικής διαφοράς, με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως της Valsts dzelzceļa administrācija (Εθνικής Αρχής Σιδηροδρόμων, Λεττονία: [στο εξής: Αρχή]) [παραλειπόμενα] της 5ης Δεκεμβρίου 2017.

Σκεπτικό

Ιστορικό της διαδικασίας

[1] Η εκκαλούσα, VAS «Latvijas Dzelzceļš», εκμισθώνει από το 2002 το ιδιόκτητο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils [παραλειπόμενα] (στο εξής: κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils) σε τρίτο, την AS «Baltijas Ekspresis».

Στις 20 Ιουνίου 2016, η εκκαλούσα ανανέωσε τη σύμβαση μισθώσεως μη οικιστικού ακινήτου (στο εξής: σύμβαση μίσθωσης) με την AS «Baltijas Ekspresis», σε σχέση με την εκμίσθωση του μη οικιστικού ακινήτου που περιλαμβάνει το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils και τα αντίστοιχα μέρη του οικοπέδου.

Το 2017, η εκκαλούσα, υπό την ιδιότητα του διαχειριστή των δημόσιων σιδηροδρομικών υποδομών, χρειάστηκε να χρησιμοποιήσει τις εγκαταστάσεις για τις δικές της ανάγκες (αποθήκευση τροχαίου υλικού για τη συντήρηση των υποδομών). Ως εκ τούτου, με επιστολή της 5ης Σεπτεμβρίου 2017 [παραλειπόμενα], η εκκαλούσα γνωστοποίησε στην AS «Baltijas Ekspresis» την καταγγελία της σύμβασης μίσθωσης.

Στις 18 Σεπτεμβρίου 2017, η AS «Baltijas Ekspresis» υπέβαλε ένσταση ενώπιον της Αρχής λόγω παραβάσεως του δικαίου περί ανταγωνισμού και λόγω εις βάρος της δυσμενούς διακρίσεως. Κατά την AS «Baltijas Ekspresis», η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της εκκαλούσας είχε ως αποτέλεσμα διάκριση εις βάρος της, ως μεταφορέα και φορέα εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών, παρεμποδίζοντας συγκεκριμένα την αποτελεσματική και ορθολογική λειτουργία και την πρόσβαση στην υπηρεσία. Η AS «Baltijas Ekspresis» είναι επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων εδώ και 20 χρόνια. Η AS «Baltijas Ekspresis» υποστηρίζει ότι χρησιμοποιεί το αμαξοστάσιο του Ventspils ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 1, σημείο 26, του Dzelzceļa likums (νόμου περί σιδηροδρόμων). Στις μισθωμένες εγκαταστάσεις, η AS «Baltijas Ekspresis» ασκεί δραστηριότητες αυτοεξυπηρέτησεως, ήτοι τεχνική συντήρηση των ελκτικών αμαξών, συντήρηση της θερμικής συμπεριφοράς των ελκτικών αμαξών στα αμαξοστάσια φύλαξης μεταξύ δύο μετακινήσεων, οργάνωση των επιφυλακών σε σχέση με την άμμο και το νερό βιομηχανικής χρήσης για τις ανάγκες προετοιμασίας και εξοπλισμού των ελκτικών αμαξών, εργασίες που θεωρούνται υπηρεσίες τις οποίες οφείλει να παρέχει φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών.

Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στην ένστασή της η AS «Baltijas Ekspresis» ζήτησε από την Αρχή να παύσει τη συμπεριφορά της εκκαλούσας, η οποία μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη συνέχεια της δραστηριότητας της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών.

Αφού εξέτασε την ένσταση, με απόφαση [παραλειπόμενα] της 5ης Δεκεμβρίου 2017 (στο εξής: επίμαχη απόφαση), η Αρχή διέταξε την εκκαλούσα να διασφαλίσει την πρόσβαση στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών και στις υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτό, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 12¹, παράγραφος 2, σημεία 5 και 6, του νόμου περί σιδηροδρόμων (πρόσβαση σε εγκαταστάσεις συντηρήσεως και άλλες τεχνικές εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων καθαρισμού και πλύσης του σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού).

- [2] Η απόφαση αυτή βασίζεται σε εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών κατά την οποία το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils είναι κατάλληλο από τεχνική άποψη για την επισκευή και την τεχνική συντήρηση ελκτικών αμαξών. Η περίπτωση αυτή κρίνεται επαρκής για να θεωρηθεί ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils είναι εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, δεδομένου ότι το άρθρο 1, σημείο 26, του νόμου περί σιδηροδρόμων ορίζει την εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών ως το γήπεδο και τον εξοπλισμό που έχουν ειδικά διαμορφωθεί, εν όλω ή εν μέρει, ώστε να καθίσταται δυνατή η παροχή μιας ή περισσότερων υπηρεσιών που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο.

Πάντως, η αυτοεξυπηρέτηση, η οποία ορίζεται στο άρθρο 3, σημείο 8, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/2177 της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2017, σχετικά με την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης και σε υπηρεσίες σχετικές με τις σιδηροδρομικές μεταφορές (στο εξής: κανονισμός 2017/2177), πρέπει επίσης να θεωρείται παροχή υπηρεσιών. Κατά την επίμαχη απόφαση, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι, στις μισθωμένες εγκαταστάσεις, η AS «Baltijas Ekspresis» ασκεί δραστηριότητες οι οποίες αφορούν μόνο την ίδια. Η περίπτωση αυτή δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι στις εγκαταστάσεις ασκούνται δραστηριότητες αυτοεξυπηρέτησεως. Δεδομένου ότι η AS «Baltijas Ekspresis» ασκεί δραστηριότητες αυτοεξυπηρέτησεως στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils, η διακοπή της δραστηριότητας της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών πρέπει να αναλυθεί με γνώμονα τους κανόνες που περιορίζουν το δικαίωμα του παρόχου υπηρεσιών να κλείσει εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών.

Δυνάμει του άρθρου 12², παράγραφος 8, του νόμου περί σιδηροδρόμων, η πρόσβαση στην εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών και στις παρεχόμενες σε αυτήν υπηρεσίες πρέπει να διασφαλίζεται για διάστημα τουλάχιστον δύο ετών μετά την παύση της χρήσης της εγκατάστασης. Η εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να κλείσει μόνο μετά το πέρας της προμνησθείσας διετούς περιόδου. Ως εκ τούτου, η εκκαλούσα υποχρεούται να διασφαλίζει την πρόσβαση στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών καθώς και να διασφαλίζει την πρόσβαση στις παρεχόμενες στις εγκαταστάσεις αυτές υπηρεσίες.

- [3] Η εκκαλούσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Administratīvā rajona tiesa (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου διοικητικών διαφορών) με αίτημα την ακύρωση της επίμαχης απόφασης.

Στην προσφυγή επισημαίνεται ότι η AS «Baltijas Ekspresis» δεν μίσθωσε τις εγκαταστάσεις του κτιρίου του αμαξοστασίου του Ventspils ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών. Επιπλέον, η AS «Baltijas Ekspresis» δεν ήταν καταχωρισμένη ως φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών ούτε όταν συνήφθη η σύμβαση μισθώσεως ούτε όταν κοινοποιήθηκε η καταγγελία της συμβάσεως αυτής. Η εκκαλούσα υποστήριξε ότι η Αρχή ερμήνευσε εσφαλμένως τις έννοιες της «εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών» και της «αυτοεξυπηρέτησης» και εφάρμοσε εσφαλμένως το άρθρο 12², παράγραφοι 7 και 8, του νόμου περί σιδηροδρόμων.

Κατά την εκκαλούσα, η έννοια της «εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών», κατά την οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου, περιλαμβάνει τον τόπο στον οποίο παρέχονται υπηρεσίες σε διάφορες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Δεν είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών κάθε τόπος στον οποίο ασκούνται συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες.

Η εκκαλούσα υποστήριξε ότι δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι οι πράξεις που εκτελεί η AS «Baltijas Ekspresis», τις οποίες η Αρχή χαρακτηρίζει αυτοεξυπηρέτηση, επιβεβαιώνουν την ύπαρξη παροχής υπηρεσιών.

Η έννοια της «αυτοεξυπηρέτησης» ορίζεται στο άρθρο 3, σημείο 8, του κανονισμού 2017/2177. Από το γράμμα της διάταξης αυτής προκύπτει ότι πρόκειται για κατάσταση στην οποία σιδηροδρομική επιχείρηση ζητεί να χρησιμοποιήσει εγκατάσταση αυτοεξυπηρέτησης η οποία τελεί υπό τον έλεγχο άλλης επιχείρησης. Αντιθέτως, όταν επιχείρηση εκτελεί δραστηριότητες συντηρήσεως περιουσιακού στοιχείου των σιδηροδρομικών υποδομών που της ανήκουν ή τις οποίες διαχειρίζεται, η άσκηση τέτοιων δραστηριοτήτων δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτοεξυπηρέτηση. Δεδομένου ότι η Αρχή χρησιμοποίησε εσφαλμένως τις έννοιες της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών και της αυτοεξυπηρέτησης, το συμπέρασμα που εξήγαγε –η δυνατότητα εφαρμογής των διατάξεων που περιορίζουν το κλείσιμο της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών– είναι επίσης αβάσιμο.

[Κατά την εκκαλούσα], η Αρχή θεωρεί εσφαλμένως ότι μπορεί να υποχρεώσει την εκκαλούσα να διασφαλίσει πρόσβαση στις υπηρεσίες στην επίμαχη εγκατάσταση. Εδώ και πολύ καιρό η εκκαλούσα δεν παρέχει υπηρεσίες στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils, δεδομένου ότι το ακίνητο είναι μισθωμένο στην AS «Baltijas Ekspresis». Ως εκ τούτου, η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει στην εκκαλούσα υποχρεώσεις τις οποίες υπέχει φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών.

- [4] Με απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2019, το Administratīvā rajona tiesa (πρωτοβάθμιο δικαστήριο διοικητικών διαφορών) απέρριψε την προσφυγή της εκκαλούσας.

Στην απόφασή του, το εν λόγω δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η εκκαλούσα πρέπει να θεωρηθεί φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών, δεδομένου ότι είναι υπεύθυνη για τη διαχείρισή της. Έκρινε επίσης ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils είναι κατάλληλο για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης. Ως εκ τούτου, το προμνησθέν δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Αρχή εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 12², παράγραφος 8, του νόμου περί σιδηροδρόμων επιβάλλοντας στην εκκαλούσα την υποχρέωση να διασφαλίσει την πρόσβαση στην εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών και στις παρεχόμενες σε αυτήν υπηρεσίες.

- [5] Η εκκαλούσα άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

Στην έφεση, η εκκαλούσα υποστηρίζει ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έσφαλε καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η εκκαλούσα είναι φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών. Κατ' αυτήν, το εν λόγω δικαστήριο έσφαλε θεωρώντας ότι ο ιδιοκτήτης του ακινήτου είναι ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο αυτό έσφαλε επίσης καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η εκκαλούσα υπέχει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12¹, παράγραφος 2, του νόμου περί σιδηροδρόμων.

Η εκκαλούσα διατείνεται ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έσφαλε καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils πρέπει να θεωρηθεί εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών για τον λόγο και μόνον ότι μπορούν να παρασχεθούν υπηρεσίες σε αυτό. Θεωρεί ότι πρέπει να θεωρηθεί κρίσιμο το γεγονός ότι η εγκατάσταση δεν μισθώθηκε ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών και ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils δεν είναι καταχωρισμένο ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών στη δήλωση δικτύου.

Η εκκαλούσα προσθέτει ότι η Αρχή και το πρωτοβάθμιο δικαστήριο υπέπεσαν επίσης σε πλάνη θεωρώντας ότι η AS «Baltijas Ekspresis» ασκεί δραστηριότητες αυτοεξυπηρέτησεως στη μισθωμένη εγκατάσταση.

Η εκκαλούσα προσάρτησε στην έφεση αίτημα υποβολής αίτησης προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εκκαλούσα ζήτησε να υποβληθούν ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να γίνονται αντιληπτές οι έννοιες «εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών» και «φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών», οι οποίες ορίζονται στην οδηγία 2012/34, και «αυτοεξυπηρέτηση», η οποία ορίζεται στον κανονισμό 2017/2177. Επιπλέον, η εκκαλούσα ζήτησε να διευκρινιστεί αν η υποχρέωση του φορέα εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2012/34, να διασφαλίσει πρόσβαση στην εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να επιβληθεί σε πρόσωπο το οποίο δεν παρέχει υπηρεσίες εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών. Η εκκαλούσα υποστηρίζει επίσης ότι η επίμαχη απόφαση περιορίζει τις δυνατότητες χρήσης της ιδιοκτησίας της με αποτέλεσμα να υφίσταται ζημία.

- [6] Στο υπόμνημα αντικρούσεως, η Αρχή επισημαίνει ότι η επίμαχη απόφαση περιέχει στοιχεία από τα οποία μπορεί να συναχθεί ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils είναι εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών. Στην υπό κρίση υπόθεση, ο περιορισμός των δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη του ακινήτου βασίζεται στο άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34/ΕΕ, του οποίου το περιεχόμενο αποτυπώνεται στο άρθρο 12², παράγραφοι 7 και 8, του νόμου περί σιδηροδρόμων. Επομένως, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο περιορισμός των δικαιωμάτων είναι δικαιολογημένος. Κατά την Αρχή, δεν υπάρχουν επίσης αμφιβολίες όσον αφορά την ερμηνεία της νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, ζητεί να απορριφθεί το αίτημα [της εκκαλούσας] περί υποβολής προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- [7] Στις γραπτές παρατηρήσεις της, η AS «Baltijas Ekspresis» υποστηρίζει ότι η προσφυγή της εκκαλούσας είναι αβάσιμη. Το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils πρέπει να θεωρηθεί εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών στην οποία η AS «Baltijas Ekspresis», φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών, παρέχει υπηρεσίες οι οποίες αντιστοιχούν σε αυτές που παρέχει εγκατάσταση παροχής υπηρεσιών. Η AS «Baltijas Ekspresis» διατείνεται ότι η εκκαλούσα διατύπωσε αυθαίρετα κριτήρια για τον καθορισμό της ύπαρξης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών τα οποία δεν προβλέπονται στην οδηγία 2012/34. Αντικείμενο και σκοπός των διατάξεων της οδηγίας αυτής και εκείνων του νόμου περί σιδηροδρόμων είναι να περιορίσουν τη δυνατότητα άρνησης πρόσβασης στις εγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος υποβολής προδικαστικών ερωτημάτων από το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μπορεί να τεθεί τέλος στη δραστηριότητα της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών όταν αυτή δεν χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια δύο συναπτών ετών. Κατά την AS «Baltijas Ekspresis», δεν υπάρχουν αμφιβολίες όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34, το οποίο απαιτεί, πριν από κάθε άλλη εκτίμηση, να διαπιστωθεί ότι η επίμαχη εγκατάσταση δεν χρησιμοποιήθηκε επί τουλάχιστον δύο συναπτά έτη προτού ληφθεί απόφαση για το κλείσιμό της. Ως εκ τούτου, η AS «Baltijas Ekspresis» δεν θεωρεί αναγκαία την υποβολή των σχετικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Νομικές διατάξεις εφαρμοστέες στη διαφορά

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- [8] Άρθρα 3, 11 και 12 και άρθρο 13, παράγραφοι 2 και 6, της οδηγίας 2012/34.

Άρθρο 3, σημείο 9, και άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177.

Το λεπτονικό δίκαιο

[9] Το άρθρο 1, σημεία 26 και 27, του νόμου περί σιδηροδρόμων [παραλειπόμενα] προβλέπει ότι στον νόμο αυτό χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι όροι:

26) εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών: η εγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένων του γηπέδου και του εξοπλισμού), η οποία έχει ειδικά διαμορφωθεί, εν όλω ή εν μέρει, ώστε να επιτρέπει την παροχή μίας ή περισσότερων υπηρεσιών που μνημονεύονται στο άρθρο 12¹, παράγραφοι 2, 3 και 4, του παρόντος νόμου·

27) φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών: οιοσδήποτε επιχειρηματίας ή τμήμα αυτού, υπεύθυνος για τη διαχείριση μίας ή περισσότερων εγκαταστάσεων ή για την παροχή μίας ή περισσότερων υπηρεσιών στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 12¹, παράγραφοι 2, 3 και 4, του παρόντος νόμου.

Το άρθρο 12¹, παράγραφος 2, του νόμου περί σιδηροδρόμων ορίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών διασφαλίζουν σε όλους τους μεταφορείς, χωρίς διακρίσεις, πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης πρόσβασης στις γραμμές) στις εγκαταστάσεις τους για την παροχή υπηρεσιών και, ενδεχομένως, στις υπηρεσίες που παρέχονται στις ακόλουθες εγκαταστάσεις:

[...]

5) εγκαταστάσεις συντήρησης, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων συντηρήσεως μεγάλων απαιτήσεων που προορίζονται για άλλους τύπους τροχαίου υλικού που απαιτούν ειδικές εγκαταστάσεις·

6) άλλες τεχνικές εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων καθαρισμού και πλύσης του σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού.

Το άρθρο 12², παράγραφος 7, του νόμου περί σιδηροδρόμων ορίζει ότι, όταν οποιαδήποτε από τις εγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών που προβλέπονται στο άρθρο 12¹, παράγραφος 2, του εν λόγω νόμου δεν έχει χρησιμοποιηθεί επί τουλάχιστον δύο συναπτά έτη και μεταφορέας εκδήλωσε στον φορέα εκμετάλλευσης της εν λόγω εγκατάστασης το ενδιαφέρον του, βάσει αποδεδειγμένων αναγκών, να έχει πρόσβαση σε αυτήν, ο ιδιοκτήτης ανακοινώνει δημόσια ότι η εκμετάλλευση της εγκατάστασης διατίθεται για απλή μίσθωση ή χρονομίσθωση ως σιδηροδρομική εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, εν όλω ή εν μέρει, εκτός αν ο φορέας εκμετάλλευσης της εν λόγω εγκατάστασης αποδείξει ότι δεν μπορεί να τη χρησιμοποιήσει κανένας μεταφορέας λόγω των μετατροπών που πραγματοποιούνται σε αυτήν.

Το άρθρο 12², παράγραφος 8, του νόμου περί σιδηροδρόμων προβλέπει ότι, εάν οποιαδήποτε από τις εγκαταστάσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 12¹, παράγραφος 2, του εν λόγω νόμου δεν χρησιμοποιείται επί τουλάχιστον δύο

συναπτά έτη, ο ιδιοκτήτης της μπορεί να ανακοινώσει ότι η εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών θα διατεθεί, εν όλω ή εν μέρει, υπό καθεστώς απλής μισθώσεως, χρονομισθώσεως ή παραχώρησης. Εάν εντός προθεσμίας τριών μηνών από τη δημοσίευση δεν λάβει προσφορές, ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης δικαιούται να την κλείσει, παρέχοντας ειδοποίηση τουλάχιστον τρεις μήνες νωρίτερα στην εθνική αρχή σιδηροδρόμων και στον διαχειριστή των δημόσιων σιδηροδρομικών υποδομών.

Λόγοι για τους οποίους υφίστανται αμφιβολίες όσον αφορά την ερμηνεία της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- [10] Ο νόμος περί σιδηροδρόμων (ως ισχύει από τις 10 Μαρτίου 2016) περιέχει τη ρύθμιση που περιλαμβάνεται στην οδηγία 2012/34. Οι διατάξεις του νόμου περί σιδηροδρόμων επαναλαμβάνουν το περιεχόμενο της εν λόγω οδηγίας. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου περί σιδηροδρόμων συνεπάγεται επίσης, κατ' ουσίαν, την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 2012/34.

Όσον αφορά την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών (εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης) και στις υπηρεσίες που σχετίζονται με τις σιδηροδρομικές μεταφορές, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 2017/2177, ο οποίος εφαρμόζεται από την 1η Ιουνίου 2019. Η έκδοση του κανονισμού 2017/2177 επιβεβαιώνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώρισε ότι η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών (εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης) και στις υπηρεσίες που σχετίζονται με τις σιδηροδρομικές μεταφορές απαιτεί την ύπαρξη ομοιόμορφης ρύθμισης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καίτοι η επίμαχη απόφαση εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού 2017/2177, τα πρακτικά αποτελέσματά της συνεχίζονται επί του παρόντος, ήτοι ενώ εφαρμόζεται πλέον ο κανονισμός 2017/2177. Δεδομένου ότι η επί της ουσίας επίλυση της διαφοράς αφορά κυρίως μια μελλοντική κατάσταση, η εφαρμογή του κανονισμού 2017/2177 δικαιολογείται επίσης για την ανάλυση του περιεχομένου της αποφάσεως που εξέδωσε η Αρχή.

- [11] Το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) επισημαίνει ότι, στο διατακτικό της επίμαχης απόφασης, η Αρχή επέβαλε στην εκκαλούσα: 1) να διασφαλίσει την πρόσβαση στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών· 2) να διασφαλίσει την πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils.

Η εκκαλούσα είναι ιδιοκτήτρια του κτιρίου του αμαξοστασίου του Ventspils. Είναι σαφές ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils δεν μισθώθηκε ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου της συμβάσεως μισθώσεως, και ότι δεν μνημονεύθηκε ούτε στη δήλωση δικτύου ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών όταν συνήφθη η σύμβαση μισθώσεως, στις 20 Ιουνίου 2016, ούτε κατά τη μονομερή γνωστοποίηση της λύσεως της σχέσεως μισθώσεως. Οι σχέσεις μισθώσεως ανατρέχουν στο χρονικό διάστημα προ της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Λεττονίας στην

Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανανεωμένη σύμβαση μισθώσεως, η οποία υπογράφηκε στις 20 Ιουνίου 2016, προέβλεπε ότι η εγκατάσταση μισθώνεται στην AS «Baltijas Ekspresis» για χρήση ως χώρος γραφείων και για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων (ρήτρα 1.2 της σύμβασης). Η λήξη της συμβάσεως μισθώσεως ορίστηκε στις 30 Απριλίου 2028. Εξάλλου, η ρήτρα 7.3.7 της σύμβασης προέβλεπε ότι η εκκαλούσα είχε δικαίωμα μονομερούς καταγγελίας της συμβάσεως μισθώσεως σε περίπτωση απρόβλεπτης ανάγκης χρήσης των εγκαταστάσεων από την ίδια.

Στις 5 Σεπτεμβρίου 2017, η εκκαλούσα κοινοποίησε στην AS «Baltijas Ekspresis» την καταγγελία της συμβάσεως μισθώσεως. Η AS «Baltijas Ekspresis» δήλωσε ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils είναι εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών μόνον μετά την κοινοποίηση της καταγγελίας της συμβάσεως μισθώσεως. Ως εκ τούτου, πριν από το χρονικό αυτό σημείο, το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils δεν είχε θεωρηθεί εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών στις σχέσεις μισθώσεως, η δε AS «Baltijas Ekspresis» δεν είχε ασκήσει προηγουμένως τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζουν τις υπηρεσίες που παρέχονται σε εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών.

Η επίμαχη απόφαση εκδόθηκε στο πλαίσιο της ενστάσεως που άσκησε η AS «Baltijas Ekspresis» κατά της αποφάσεως της εκκαλούσας να θέσει τέλος στη σχέση μισθώσεως. Η εκκαλούσα είναι επιχείρηση υπεύθυνη για τη διαχείριση των σιδηροδρομικών υποδομών. Επομένως, η εκκαλούσα δεν παρέχει υπηρεσίες, αλλά έχει την υποχρέωση συντηρήσεως των σιδηροδρομικών υποδομών.

Η εκκαλούσα εκδήλωσε τη βούληση να χρησιμοποιήσει στο μέλλον το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils για την αποθήκευση σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού (βαγόνια). Αυτό σημαίνει ότι, εν προκειμένω, η λύση της σχέσεως μισθώσεως με την AS «Baltijas Ekspresis» μπορεί να συνεπάγεται ότι, στο εξής, η εκκαλούσα δεν θα μπορεί να χρησιμοποιεί το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils για την οικονομική δραστηριότητά της, συμπεριλαμβανομένης της συντηρήσεως των ελκτικών αμαξών που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων.

Όλες αυτές οι παρατηρήσεις καταδεικνύουν ότι η διαφορά αφορά τη μελλοντική χρήση των εγκαταστάσεων του κτιρίου του αμαξοστασίου του Ventspils. Ο ρυθμιστικός φορέας πρέπει να διαπιστώσει αν δικαιολογείται η επιβολή σχέσεως αναγκαστικής μισθώσεως, η οποία θα διασφαλίζει τα συμφέροντα της AS «Baltijas Ekspresis», ή αν πρέπει να αναγνωριστεί το δικαίωμα της εκκαλούσας να χρησιμοποιεί την εγκατάσταση αυτή για σκοπούς διαφορετικούς από την παροχή υπηρεσιών.

Το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) επισημαίνει επίσης ότι, ενόσω διαρκεί η διαδικασία, η επίμαχη απόφαση διασφαλίζει την υποχρεωτική συνέχιση της μισθωτικής σχέσεως με την AS «Baltijas Ekspresis», ήτοι της μισθωτικής σχέσεως μεταξύ της επιχειρήσεως αυτής και της εκκαλούσας συνεχίζεται αναγκαστικώς.

- [12] Κατά την εκκαλούσα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να διευκρινίσει, μεταξύ άλλων, αν το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils πρέπει να θεωρηθεί εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, δεδομένου ότι οι εγκαταστάσεις του ακινήτου αυτού μισθώθηκαν για διαφορετικούς σκοπούς και ότι δεν μνημονεύονται στη δήλωση δικτύου ως εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών.

Το άρθρο 3, σημείο 11, της οδηγίας 2012/34 ορίζει ότι «εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών» είναι η εγκατάσταση, συμπεριλαμβανομένων του γηπέδου και του εξοπλισμού, η οποία έχει ειδικά διαμορφωθεί, εν όλω ή εν μέρει, ώστε να επιτρέπει την παροχή μίας ή περισσότερων υπηρεσιών που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 4 του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας.

Κατά το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών), πρέπει να γίνει δεκτό ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils είναι εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, στο μέτρο που πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις που χαρακτηρίζουν τον χώρο αυτό ως κατάλληλο για την παροχή υπηρεσιών.

- [13] Η άποψη του Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακού δικαστηρίου διοικητικών διαφορών) ότι η επίμαχη εγκατάσταση πρέπει να χαρακτηριστεί εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που προέβαλε η εκκαλούσα ότι η AS «Baltijas Ekspresis» δεν δημοσίευσε πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι παρείχε υπηρεσίες σε άλλα πρόσωπα, ήτοι ότι στην εγκατάσταση αυτή παρείχε γενικότερα υπηρεσίες σε τρίτους.

Ασφαλώς, ο χαρακτηρισμός της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών και η δημοσίευση του χαρακτηρισμού αυτού συνιστούν ενέργειες που διασφαλίζουν την πρόσβαση στις υπηρεσίες και τη διαφανή χρήση του περιουσιακού αυτού στοιχείου. Εντούτοις, κατά το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών), το γεγονός ότι οι ενέργειες αυτές δεν εκτελέστηκαν δεν μπορεί να οδηγήσει αφ' εαυτού στο συμπέρασμα ότι το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils δεν είναι εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών. Η παράλειψη των ενεργειών αυτών μπορεί επίσης να θεωρηθεί σφάλμα το οποίο πρέπει να επανορθωθεί με την κατάρτιση και τη δημοσίευση των εν λόγω πληροφοριών.

Η πραγματική διαπίστωση της ύπαρξης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών δεν επηρεάζεται εξάλλου από το γεγονός ότι η Αρχή ερμηνεύει εσφαλμένως την έννοια της «αυτοεξυπηρέτησης». Το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) δέχεται ότι η AS «Baltijas Ekspresis» δεν ασκεί δραστηριότητες αυτοεξυπηρέτησεως κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 8, του κανονισμού 2017/2177, αλλά εκμεταλλεύεται τις εγκαταστάσεις για τις οικονομικές ανάγκες της. Ομοίως, η εκκαλούσα δεν παρέχει υπηρεσίες σε άλλες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις (τουλάχιστον δεν παρείχε τέτοιες υπηρεσίες έως την έκδοση της [επίμαχης] αποφάσεως). Από όλα αυτά τα στοιχεία προκύπτει ότι η επίμαχη εγκατάσταση για την παροχή

υπηρεσιών (εγκατάσταση εξυπηρέτησης) πρέπει να θεωρηθεί μη χρησιμοποιηθείσα εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών (εγκατάσταση εξυπηρέτησης). Η μίσθωση και η μετατροπή των μη χρησιμοποιηθεισών εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών (εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης) διέπονται από το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 και από το άρθρο 15 του κανονισμού 2017/2177. Επομένως, οι περιστάσεις αυτές δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την εφαρμογή, γενικώς, εν προκειμένω, της προμνησθείσας νομοθεσίας, η οποία προβλέπει τη συνεχή χρήση των μη χρησιμοποιηθεισών εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών (εξυπηρέτησης).

- [14] Η επίμαχη απόφαση βασίζεται στο άρθρο 12¹, παράγραφος 2, του νόμου περί σιδηροδρόμων, το οποίο επαναλαμβάνει, κατ' ουσίαν, το περιεχόμενο του άρθρου 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2012/34.

Δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2012/34, οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης παρέχουν χωρίς διακρίσεις σε όλες τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της τροχαίας πρόσβασης, στις εγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών και στις υπηρεσίες που παρέχονται στις εγκαταστάσεις αυτές. Επομένως, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου θα πρέπει να διασφαλίζει στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις πρόσβαση στις εγκαταστάσεις για την παροχή υπηρεσιών και στις υπηρεσίες που παρέχονται στις εγκαταστάσεις αυτές.

Από το 2002, η εκκαλούσα μισθώνει το κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils στην AS «Baltijas Ekspressis», η οποία δεν τελεί σε σχέση άμεσης ή έμμεσης εξαρτήσεως από την εκκαλούσα. Επομένως, η εκκαλούσα και η AS «Baltijas Ekspressis» συνδέονται μόνο μέσω της σχέσης μισθώσεως.

Κατά την αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού 2017/2177, εάν η κυριότητα, η διαχείριση και η λειτουργία μιας εγκατάστασης ανήκει σε αρκετές οντότητες, ως φορείς εκμετάλλευσης εγκατάστασης εξυπηρέτησης πρέπει να θεωρούνται μόνον οι οντότητες που είναι πραγματικά αρμόδιες για την παροχή των πληροφοριών και τη λήψη αποφάσεων για αιτήματα πρόσβασης στην εγκατάσταση εξυπηρέτησης και χρήσης υπηρεσιών σχετικών με τις σιδηροδρομικές μεταφορές.

Κατά την άποψη του Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακού δικαστηρίου διοικητικών διαφορών), οι πραγματικές περιστάσεις της διαφοράς επιβεβαιώνουν ότι η εκκαλούσα δεν μπορεί να θεωρηθεί φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών (εγκατάστασης εξυπηρέτησης), στο μέτρο που δεν είναι αρμόδια για την παροχή πληροφοριών ούτε για τη λήψη αποφάσεων επί αιτημάτων προσβάσεως στις υπηρεσίες που παρέχονται στο κτίριο του αμαξοστασίου του Ventspils.

- [15] Κατά την Αρχή, οι υποχρεώσεις του φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών, οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2012/34 (διασφάλιση της πρόσβασης στις παρεχόμενες στην εγκατάσταση υπηρεσίες) μπορούν να επιβληθούν στον ιδιοκτήτη ακινήτου ο

οποίος δεν είναι ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών. Η Αρχή στηρίζει την άποψη αυτή στο άρθρο 12^[2], παράγραφος 7, του νόμου περί σιδηροδρόμων, το οποίο αντιστοιχεί, κατ' ουσίαν, στο άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34. Αυτή η ερμηνεία της νομοθεσίας βασίζεται στην παρατήρηση ότι ο τερματισμός της μισθώσεως μπορεί να οδηγήσει στη μετατροπή της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών. Πάντως, κατά την Αρχή, η μετατροπή της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εάν αυτή δεν χρησιμοποιήθηκε επί δύο έτη και δεν υποβλήθηκαν προσφορές ανάληψης της εκμετάλλευσης της εγκατάστασης.

- [16] Το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) επισημαίνει ότι το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 δεν υποχρεώνει τον ιδιοκτήτη του ακινήτου να παρέχει πρόσβαση στις παρεχόμενες στην εγκατάσταση υπηρεσίες.

Κατά την άποψη του Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακού δικαστηρίου διοικητικών διαφορών), από τη συστηματική ερμηνεία της νομοθεσίας δεν προκύπτει επίσης ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, ο ιδιοκτήτης του ακινήτου υποχρεούται να παράσχει πρόσβαση στις υπηρεσίες.

Σκοπός της οδηγίας 2012/34 είναι, πρωτίστως, να διασφαλίζει την άνευ διακρίσεων πρόσβαση στις υπηρεσίες. Η πρόσβαση στις υπηρεσίες δεν συνεπάγεται τον έλεγχο των υποδομών κατά τρόπο αντίθετο προς τη βούληση του ιδιοκτήτη. Η θέση των υποδομών στη διάθεση του σιδηροδρομικού μεταφορέα (εν προκειμένω, της AS «Baltijas Ekspresis») προϋποθέτει ότι η AS «Baltijas Ekspresis» δεν διαθέτει δικαιώματα ισοδύναμα των δικαιωμάτων άλλων μεταφορέων όσον αφορά τη λήψη υπηρεσιών στην εγκατάσταση αυτή, αλλά διαθέτει δικαίωμα μισθώσεως, το οποίο δεν έχουν οι άλλοι μεταφορείς. Επισημαίνεται ότι η σχέση μισθώσεως υποδομών συνιστά εν τοις πράγμασι αποκλειστικό δικαίωμα. Ως εκ τούτου, η παραχώρηση τέτοιων δικαιωμάτων δεν ισοδυναμεί με δικαίωμα λήψεως υπηρεσιών.

- [17] Το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 αφορά την περίπτωση στην οποία ο ιδιοκτήτης ακινήτου εκμισθώνει μη χρησιμοποιηθείσα εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών σε πρόσωπο διαφορετικό από τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, ήτοι σε άλλον μισθωτή. Η κατάσταση αυτή δεν είναι ταυτόσημη με την επίμαχη στην υπό κρίση υπόθεση, στην οποία υπάρχει λύση της σχέσεως μισθώσεως μεταξύ του ιδιοκτήτη του ακινήτου και του μισθωτή της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών, ο οποίος δεν συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τον ιδιοκτήτη του ακινήτου. Παρ' όλα αυτά, από την ανάλυση του γράμματος της διατάξεως αυτής συνάγεται επίσης ότι, στο πλαίσιο της λύσεως της σχέσης μισθώσεως, το συμφέρον της επιχείρησης σιδηροδρομικών μεταφορών να συνεχιστεί η μίσθωση πρέπει να υπερισχύει των συμφερόντων του ιδιοκτήτη του περιουσιακού στοιχείου.

Το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 δεν προβλέπει ότι το πρόσωπο που εκδηλώνει ενδιαφέρον μισθώσεως μη χρησιμοποιηθείσας εγκατάστασης για

την παροχή υπηρεσιών έχει απόλυτο δικαίωμα μισθώσεως. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι η εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να μισθωθεί εκτός εάν ο φορέας εκμετάλλευσής της αποδείξει ότι εν εξελίξει διαδικασία μετατροπής εμποδίζει τη χρήση της από οιαδήποτε σιδηροδρομική επιχείρηση.

Κατά την άποψη του Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακού δικαστηρίου διοικητικών διαφορών), από το γράμμα της διατάξεως αυτής συνάγεται ότι ο φορέας εκμετάλλευσής εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών μπορεί, παρά το γεγονός ότι σιδηροδρομική επιχείρηση επέδειξε ενδιαφέρον να αναλάβει (διά της μισθώσεως) εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών, να αρνηθεί την πρόσβαση σε αυτήν εάν αποδείξει ότι η σιδηροδρομική επιχείρηση θα μετατρέψει την εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι και στον κανονισμό 2017/2177 διευκρινίζεται, στην αιτιολογική σκέψη 18, ότι οικονομική οντότητα η οποία ενδιαφέρεται για την εκμετάλλευση της εγκατάστασης θα πρέπει να δύναται να συμμετέχει στις διαδικασίες υποβολής προσφορών και να υποβάλει προσφορά προκειμένου να αναλάβει την εκμετάλλευση της εγκατάστασης. Ωστόσο, δεν είναι απαραίτητο να κινηθεί διαδικασία υποβολής προσφορών όταν βρίσκεται σε εξέλιξη επίσημη διαδικασία για την άρση του χαρακτηρισμού της τοποθεσίας ως ειδικής για σιδηροδρομικούς σκοπούς και όταν η εγκατάσταση βρίσκεται υπό ανακατασκευή για σκοπούς άλλους από τη χρήση της ως εγκατάστασης εξυπηρέτησης.

Επομένως, από την αιτιολογική σκέψη 18 του κανονισμού 2017/2177 προκύπτει επίσης ότι σιδηροδρομική επιχείρηση η οποία έχει συμφέρον να αναλάβει εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών (εγκατάσταση εξυπηρέτησης) δεν διαθέτει δικαίωμα προτεραιότητας όσον αφορά την πρόσβαση στην εν λόγω εγκατάσταση όταν ο φορέας εκμετάλλευσής αυτής υλοποιεί μετατροπή της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών (εγκατάστασης εξυπηρέτησης). Συνεπώς, το γράμμα των διατάξεων αυτών δεν υποστηρίζει την άποψη της Αρχής ότι πρέπει να αποδοθεί σημασία μόνο στο γεγονός ότι η AS «Baltijas Ekspresis» είχε εκδηλώσει το ενδιαφέρον της να συνεχίσει να εκμεταλλεύεται την εν λόγω εγκατάσταση.

Το άρθρο 15, παράγραφος 5, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 2017/2177, το οποίο αποσαφηνίζει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34, ορίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσής μπορεί να εγείρει αντίρρηση στη μίσθωση της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών (εγκατάστασης εξυπηρέτησης) υποβάλλοντας έγγραφα με τα οποία να αποδεικνύεται ότι βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες μετατροπής, οι οποίες άρχισαν πριν από την εκδήλωση ενδιαφέροντος. Ως εκ τούτου, από το γράμμα του άρθρου 15, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/2177 προκύπτει επίσης ότι ο φορέας εκμετάλλευσής της εγκατάστασης μπορεί να αποφασίσει το κλείσιμο της συγκεκριμένης αυτής εγκατάστασης.

[18] Η Αρχή αντιλαμβάνεται το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 υπό την έννοια ότι η επίμαχη διάταξη εφαρμόζεται μόνο σε περιπτώσεις

στις οποίες η μετατροπή είχε ξεκινήσει πριν από τη μεταφορά της οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη. Το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) θεωρεί αβάσιμη αυτή την ερμηνεία της διάταξης, στο μέτρο που δεν συνάδει ούτε με το γράμμα της διατάξεως αυτής ούτε με τη συστηματική ερμηνεία της.

Το άρθρο 15, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/2177 ορίζει ότι, για την αξιολόγηση της κατάστασης, λαμβάνεται υπόψη αν οι εργασίες μετατροπής άρχισαν πριν από την εκδήλωση ενδιαφέροντος, αλλά δεν αποδίδει σημασία σε άλλες πτυχές.

Η διάταξη αυτή ορίζει ότι η εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να μετατραπεί, εάν αυτό είναι αναγκαίο, και ότι η μετατροπή δεν τελεί υπό την προϋπόθεση να έχει αρχίσει πριν από την ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας 2012/34/ΕΕ στην εθνική έννομη τάξη.

- [19] Κατά την άποψη του Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακού δικαστηρίου διοικητικών διαφορών), εάν ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να τη μετατρέψει, δεν υπάρχει πειστικό επιχείρημα το οποίο να εμποδίζει τον ιδιοκτήτη της εγκατάστασης να λύσει τη σχέση μισθώσεως προκειμένου να προβεί εν συνεχεία σε μετατροπή της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών. Δεν υφίσταται καμία σημαντική διαφορά μεταξύ των καταστάσεων αυτών, δεδομένου ότι, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, πρόκειται για το δικαίωμα του ιδιοκτήτη της εγκατάστασης να διαθέτει ελεύθερα τα περιουσιακά στοιχεία του (να προβεί σε μετατροπή).

Ο ιδιοκτήτης εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών μπορεί να έχει διάφορους λόγους που να δικαιολογούν αντικειμενικά την αναγκαιότητα μετατροπής της εγκατάστασης. Για παράδειγμα, όταν, προκειμένου να συνεχιστεί η δραστηριότητα της εγκατάστασης, είναι αναγκαία η πραγματοποίηση σημαντικής επένδυσης (πλήρους ανακαίνισης) ή όταν ο ιδιοκτήτης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών χρειάζεται την εν λόγω εγκατάσταση για άλλες λειτουργίες σχετικές με τις σιδηροδρομικές μεταφορές.

Βάσει του άρθρου 15, παράγραφος 5, του κανονισμού 2017/2177, το πρόσωπο που μπορεί να λάβει απόφαση σχετικά με τη μετατροπή εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών (εγκατάστασης εξυπηρέτησης) θα πρέπει μόνο να αποδείξει στον ρυθμιστικό φορέα ότι η μετατροπή θα ολοκληρωθεί. Εντούτοις, η διάταξη αυτή δεν προβλέπει ότι, όταν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν την αλήθεια της πρόθεσης του ιδιοκτήτη, η Αρχή μπορεί να αρνηθεί στον φορέα εκμετάλλευσης (ή στον ιδιοκτήτη) της εγκατάστασης τη μετατροπή της εγκατάστασης και να τον υποχρεώσει να μισθώσει τις εγκαταστάσεις σε πρόσωπο το οποίο εκδήλωσε το σχετικό ενδιαφέρον του.

- [20] Ανακεφαλαιώνοντας, το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) επισημαίνει ότι, γενικά, μπορεί να θεωρηθεί ότι η νομική κατάσταση διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 13, παράγραφος 6, της οδηγίας

2012/34 και του άρθρου 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177. Εντούτοις, από τις διατάξεις αυτές δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο ιδιοκτήτης του ακινήτου δεν μπορεί να κοινοποιήσει στον μισθωτή την καταγγελία της συμβάσεως μισθώσεως διότι επιθυμεί να χρησιμοποιήσει το ακίνητο για τις δικές του ανάγκες.

Κατά το Administratīvā argabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών), η κατάσταση η οποία ρυθμίζεται, κατά βάση, από το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 και το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177 είναι ελαφρώς διαφορετική, ήτοι, οι διατάξεις αυτές δεν καθορίζουν ρητώς τον σύννομο χαρακτήρα της λύσεως της σχέσεως μισθώσεως και τα κριτήρια για την εκτίμησή της.

Επομένως, η νομοθεσία αυτή δεν είναι αρκούντως σαφής όσον αφορά τα δικαιώματα που πρέπει αναγνωριστούν σε κάθε πρόσωπο στις περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να εξεταστεί η καταγγελία της σχέσης μισθώσεως.

Κατά την αιτιολογική σκέψη 27 της οδηγίας 2012/34, σκοπός της νομοθεσίας είναι, πρωτίστως, να διασφαλίζει την άνευ διακρίσεων πρόσβαση στις υπηρεσίες. Η μίσθωση των υποδομών σε σιδηροδρομικό μεταφορέα (στην υπό κρίση υπόθεση, την AS «Baltijas Ekspresis») συνεπάγεται ότι, στην προκειμένη περίπτωση, ο μεταφορέας δεν απέκτησε το δικαίωμα να λαμβάνει υπηρεσίες επί ίσοις όροις με τους άλλους μεταφορείς, αλλά το (αποκλειστικό) δικαίωμα να χρησιμοποιεί τις υποδομές για την κάλυψη των δικών του αναγκών. Επίσης, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η αναγκαστική μεταβίβαση σε άλλο πρόσωπο του ελέγχου επί υποδομών περιορίζει τα δικαιώματα του ιδιοκτήτη των υποδομών περισσότερο από μια κατάσταση στην οποία αυτός οφείλει να παράσχει πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται στην εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, οι κανόνες που ρυθμίζουν τη δυνατότητα προσβάσεως στις υπηρεσίες δεν είναι δυνατόν να τύχουν αναλογικής εφαρμογής σε μια σχέση αναγκαστικής μισθώσεως.

- [21] Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που προεκτέθηκαν, πρέπει να ζητηθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διευκρινίσει αν το άρθρο 13, παράγραφοι 2 και 5, της οδηγίας 2012/34 και το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177 επιτρέπουν στην Αρχή, στην προκειμένη περίπτωση, να υποχρεώσει τον ιδιοκτήτη ακινήτου, ο οποίος δεν είναι υπεύθυνος για την παροχή των υπηρεσιών εκ μέρους της εγκατάστασης, να παρέχει πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες.

Επίσης, κατά την εξέταση της υπόθεσης, πρέπει να δοθεί σημασία στον σύννομο χαρακτήρα της καταγγελίας της συμβάσεως μισθώσεως, από την οποία ανέκυψε η διαφορά. Συνεπώς, πρέπει να ζητηθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής να διευκρινίσει αν το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 και το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177 έχουν την έννοια ότι οι διατάξεις αυτές παρέχουν το δικαίωμα στον ιδιοκτήτη ακινήτου να καταγγείλει τη σχέση μισθώσεως και να μετατρέψει εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών

(εγκατάσταση εξυπηρέτησης) όταν ο ιδιοκτήτης χρειάζεται το εν λόγω ακίνητο στο πλαίσιο της οικονομικής δραστηριότητάς του.

Ως εκ τούτου, το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών) εκτιμά [παραλειπόμενα] αναγκαία την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει, επομένως, να αποφασιστεί η αναστολή της παρούσας διαδικασίας έως ότου το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφανθεί επί των προδικαστικών ερωτημάτων.

Βάσει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό δικαστήριο διοικητικών διαφορών)

αποφασίζει

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- 1) Μπορεί το άρθρο 13, παράγραφοι 2 και 6, της οδηγίας 2012/34 (άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177) να εφαρμοσθεί κατά τρόπο ώστε ο ρυθμιστικός φορέας να μπορεί να επιβάλει στον ιδιοκτήτη υποδομής, ο οποίος δεν είναι ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης εξυπηρέτησης, την υποχρέωση να διασφαλίζει την πρόσβαση στις υπηρεσίες;
- 2) Έχει το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 (άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177) την έννοια ότι επιτρέπει στον ιδιοκτήτη κτιρίου να λύσει τη μίσθωση και να μετατρέψει εγκατάσταση για την παροχή υπηρεσιών;
- 3) Έχει το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2012/34 (άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 2017/2177) την έννοια ότι ο ρυθμιστικός φορέας υποχρεούται να εξακριβώσει μόνον αν ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης για την παροχή υπηρεσιών (εν προκειμένω ο ιδιοκτήτης της εν λόγω εγκατάστασης) αποφάσισε όντως να τη μετατρέψει;

Αναστέλλει την ενώπιόν του διαδικασία έως την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[παραλειπόμενα]